

Czwartek, 25 lutego 2010 r.

Priorytety Parlamentu na posiedzenie Rady Praw Człowieka ONZ (Genewa, 1-26 marca 2010 r.)

P7_TA(2010)0036

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 25 lutego 2010 r. w sprawie trzynastej sesji Rady Praw Człowieka Organizacji Narodów Zjednoczonych

(2010/C 348 E/02)

Parlament Europejski,

- uwzględniając poprzednie rezolucje w sprawie Rady Praw Człowieka Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. (UNHRC), a w szczególności rezolucję z dnia 14 stycznia 2009 r. dotyczącą rozwoju Rady Praw Człowieka ONZ, w tym roli UE ⁽¹⁾, a także rezolucję z dnia 16 marca 2006 r. w sprawie wyniku negocjacji dotyczących Rady Praw Człowieka i 62. sesji Komisji Praw Człowieka ONZ ⁽²⁾, rezolucję z dnia 29 stycznia 2004 r. w sprawie stosunków pomiędzy Unią Europejską a Organizacją Narodów Zjednoczonych ⁽³⁾, rezolucję z dnia 9 czerwca 2005 r. w sprawie reformy Organizacji Narodów Zjednoczonych ⁽⁴⁾, rezolucję z dnia 29 września 2005 r. w sprawie rezultatów Światowego Szczytu Organizacji Narodów Zjednoczonych w dniach 14-16 września 2005 r. ⁽⁵⁾ oraz rezolucję z dnia 7 maja 2009 r. w sprawie sprawozdania rocznego dotyczącego praw człowieka na świecie za rok 2008 oraz polityki UE w tym zakresie ⁽⁶⁾,
 - uwzględniając swoje pilne rezolucje na temat praw człowieka i demokracji,
 - uwzględniając rezolucję A/RES/60/251 Zgromadzenia Ogólnego Organizacji Narodów Zjednoczonych powołującą Radę Praw Człowieka (UNHRC),
 - uwzględniając poprzednie zwyczajne i nadzwyczajne sesje UNHRC, a także poprzednie tury powszechnego okresowego przeglądu praw człowieka,
 - uwzględniając zbliżającą się trzynastą sesję UNHRC, która odbędzie się w marcu 2010 r. oraz ósmą turę powszechnego okresowego przeglądu praw człowieka, która odbędzie się w dniach 3-14 maja 2010 r.,
 - uwzględniając przegląd funkcjonowania UNHRC, który ma zostać przeprowadzony w 2011 r.,
 - uwzględniając zmiany instytucjonalne związane z wejściem w życie Traktatu z Lizbony,
 - uwzględniając art. 2, art. 3 ust. 5 oraz art. 18, 21, 27 i 47 Traktatu o Unii Europejskiej w wersji wynikającej z Traktatu z Lizbony,
 - uwzględniając art. 110 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że poszanowanie, propagowanie i ochrona uniwersalności praw człowieka stanowią część etycznego i prawnego dorobku Unii Europejskiej, a także jedną z podwalin jedności i integralności europejskiej ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P6_TA(2009)0021.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P6_TA(2006)0097.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P5_TA(2004)0037.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P6_TA(2005)0237.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P6_TA(2005)0362.

⁽⁶⁾ Teksty przyjęte, P6_TA(2009)0385.

⁽⁷⁾ Art. 2, art. 3 ust. 5 i art. 6 TUE.

Czwartek, 25 lutego 2010 r.

- B. mając na uwadze, że UNHRC jest jedyną w swoim rodzaju platformą specjalizującą się w powszechnych prawach człowieka i szczególnym forum zajmującym się tymi prawami w ramach systemu ONZ,
- C. mając na uwadze, że przegląd funkcjonowania UNHRC będzie przebiegał dwutorowo – status organu będzie omawiany w Nowym Jorku, a procedury – w Genewie; mając na uwadze, że w nadchodzącym roku przewidziano szereg inicjatyw i nieformalnych spotkań,
- D. mając na uwadze, że rola Unii Europejskiej jako partnera na arenie międzynarodowej wzrosła w ciągu ostatnich dziesięcioleci, a nowe podejście, które uosabia Europejska Służba Działań Zewnętrznych (ESDZ), mogłoby decydująco przyczynić się do poprawy skuteczności działań UE mających na celu sprostanie globalnym wyzwaniom w spójny i skuteczny sposób,
- E. mając na uwadze, że delegacja Podkomisji Praw Człowieka Parlamentu Europejskiego uda się z wizytą do Genewy w czasie trzynastej sesji UNHRC, tak jak miało to miejsce podczas ubiegłych posiedzeń UNHRC i wcześniej podczas posiedzeń jej przewodniczki – Komisji Praw Człowieka ONZ,
1. podkreśla znaczenie trzynastej sesji UNHRC – najważniejszej sesji UNHRC w 2010 r.; z zadowoleniem przyjmuje obrady wysokiego szczebla w ramach nadchodzącej trzynastej sesji zwyczajnej z udziałem ministrów i innych przedstawicieli wysokiego szczebla; zauważa, że dwie kwestie – kryzys gospodarczy i finansowy oraz Deklaracja ONZ w sprawie kształcenia i szkolenia w zakresie praw człowieka (HRET) – będą przedmiotem dyskusji podczas spotkań wysokiego szczebla;
 2. z zadowoleniem przyjmuje włączenie do porządku obrad trzynastej sesji UNHRC sprawozdania Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka w sprawie wpływu światowego kryzysu gospodarczego i finansowego na wykonywanie wszystkich praw człowieka oraz w sprawie możliwych działań niezbędnych do poprawy sytuacji w tym zakresie; wzywa państwa członkowskie UE do aktywnego zaangażowania się w tę debatę;
 3. wzywa państwa członkowskie UE do aktywnego uczestnictwa w dorocznej interaktywnej debacie na temat praw osób niepełnosprawnych, a także w dyskusjach dotyczących prawa do prawdy (zainicjowanych przez Grupę Państw Ameryki Łacińskiej i Karaibów (GRULAC) i koncentrujących się na prawdzie historycznej dotyczącej represji) oraz w dorocznym spotkaniu poświęconym prawom dziecka;
 4. podkreśla znaczenie wspólnego stanowiska UE w kwestiach, które zostaną omówione podczas trzynastej sesji UNHRC, mimo że w związku z wejściem w życie traktatu lizbońskiego nie ma jeszcze pełnej jasności w odniesieniu do warunków działania państw członkowskich UE w UNHRC;

Działalność Rady Praw Człowieka

5. ponownie podkreśla swoje wezwanie skierowane do państw członkowskich UE do aktywnego sprzeciwu wobec wszelkich prób godzących w koncepcję powszechności, niepodzielności i współzależności praw człowieka oraz do zachęcania UNHRC do zwrócenia szczególnej uwagi na wszelką dyskryminację, w tym ze względu na płeć, pochodzenie rasowe, wiek, orientację seksualną, religię lub przekonania;
6. przestrzega przed skrajnym upolitycznieniem UNHRC, ponieważ uniemożliwia to temu organowi wypełnianie przyznanego mu mandatu; podkreśla znaczenie rezolucji dotyczących konkretnych państw w nagłaśnianiu poważnych naruszeń praw człowieka; w związku z tym zdecydowanie potępia wykorzystywanie wniosków o niepodejmowanie decyzji i wyraża rozczarowanie z powodu zastosowania tej procedury podczas jedenastej sesji nadzwyczajnej Rady, co uniemożliwiło przyjęcie spójnej rezolucji końcowej dotyczącej sytuacji na Sri Lance;

Czwartek, 25 lutego 2010 r.

7. z zadowoleniem przyjmuje zorganizowaną z inicjatywy Brazylii trzynastą sesję nadzwyczajną w sprawie Haiti, która miała się skoncentrować na włączaniu koncepcji praw człowieka w starania na rzecz odbudowy po niszczycielskim trzęsieniu ziemi, a także innowacyjne elementy tej sesji, np. przeprowadzenie sesji nadzwyczajnej po wystąpieniu kłeski żywiołowej oraz zaangażowanie specjalistycznych agencji ONZ w celu zapewnienia wiedzy eksperckiej jako podstawy do dyskusji; podkreśla istotną rolę niezależnego eksperta ds. praw człowieka na Haiti w określaniu wytycznych włączających koncepcję praw człowieka w szeroko rozumiane działania ONZ lub inicjatywy pomocowe dla Haiti kierowane przez darczyńców i apeluje do państw członkowskich ONZ, by w następstwie tej sesji uwzględniły podejście oparte na prawach człowieka w szeroko zakrojonych działaniach ONZ na rzecz Haiti, ze szczególnym uwzględnieniem najsłabszych osób, takich jak dzieci;

8. wzywa państwa członkowskie UE do priorytetowego traktowania apeli kierowanych do UNHRC o podejmowanie konkretnych działań mających na celu położenie kresu naruszeniom praw człowieka, których ofiarą pada ludność cywilna podczas wojen i konfliktów zbrojnych, w tym w szczególności powstrzymania przemocy wobec kobiet i dzieci oraz procederowi wcielania dzieci do wojska;

9. wyraża ubolewanie, że UNHRC nie była w stanie dostatecznie szybko zareagować na inne poważne kryzysy humanitarne; wzywa państwa członkowskie UE do potępienia naruszania praw człowieka oraz do aktywnego zaangażowania w tworzenie specjalnych mechanizmów UNHRC, pozwalających reagować na kryzysy humanitarne w Afganistanie, Gwinei Konakry, Iranie, Jemenie, Iraku i Saharze Zachodniej; utrzymuje, że mandat ONZ obejmuje monitorowanie sytuacji w zakresie praw człowieka w Saharze Zachodniej;

10. ponownie podkreśla swoje stanowisko dotyczące koncepcji „zniesławiania religii” oraz, uznając potrzebę kompleksowego podejścia do problemu dyskryminacji mniejszości wyznaniowych, uważa za niewłaściwe uwzględnienie tej koncepcji w Protokole w sprawie wspólnych norm w odniesieniu do rasizmu, dyskryminacji rasowej, ksenofobii i wszelkich form dyskryminacji; wzywa państwa członkowskie ONZ do pełnego wdrożenia istniejących norm w zakresie wolności wypowiedzi oraz wolności wyznania i przekonań;

11. ponownie wzywa państwa członkowskie UE do zapewnienia przestrzegania praw człowieka we własnej polityce wewnętrznej, gdyż nieprzestrzeganie ich osłabia pozycję UE w UNHRC;

12. z zadowoleniem przyjmuje ponowne zaangażowanie Stanów Zjednoczonych w ramach organów Organizacji Narodów Zjednoczonych oraz ich wybór na członka UNHRC, jak również ich konstruktywne działania na rzecz wolności wypowiedzi podczas 64. Zgromadzenia Ogólnego ONZ oraz prace dotyczące planu działania w następstwie konferencji przeglądowej procesu durbańskiego; wzywa USA i państwa członkowskie UE do kontynuacji działań i ścisłej współpracy w przyszłości przy realizacji podobnych inicjatyw;

13. jest zaniepokojony kandydaturą Iranu w najbliższych wyborach do UNHRC, które odbędą się w maju 2010 r.; ponownie sprzeciwia się koncepcji „czystego konta” w wyborach do UNHRC, apeluje, by wybory do wszystkich grup regionalnych prowadzono w oparciu o autentyczną rywalizację, i wzywa UE, by dołożyła wszelkich starań, aby zapobiec wyborowi na członków UNHRC krajów, w których sytuacja pod względem praw człowieka jest najbardziej problematyczna;

14. wzywa UE i jej państwa członkowskie, aby nadal wywierały naciski w celu ustanowienia kryteriów wyboru do UNHRC, zwłaszcza minimalnego wymogu współpracy w ramach procedur specjalnych zgodnie z ich własnym zakresem zadań; wzywa UE do objęcia przewodnictwa poprzez opracowanie wraz z partnerami z różnych regionów katalogu wytycznych do wykorzystania podczas wyborów;

15. wzywa do skutecznego monitorowania rzeczywistego wdrażania procedur specjalnych oraz wniosków i zaleceń organów traktatowych w procesie powszechnego okresowego przeglądu praw człowieka w poszczególnych krajach;

16. wzywa państwa członkowskie UE, by dołożyły wszelkich starań na rzecz zachowania wszystkich mandatów w ramach procedur specjalnych; wzywa do przedłużenia mandatu specjalnego sprawozdawcy ONZ ds. Myanmaru i Koreańskiej Republiki Ludowo-Demokratycznej oraz do utworzenia nowego mandatu krajowego dotyczącego Demokratycznej Republiki Konga ze względu na pogarszającą się sytuację humanitarną w tym kraju;

Czwartek, 25 lutego 2010 r.

17. z zadowoleniem przyjmuje „Wspólne opracowanie na temat praktyk stosowanych na świecie w odniesieniu do przetrzymywania w tajnych więzieniach w kontekście zwalczania terroryzmu”, które będzie omawiane podczas trzynastej sesji; wzywa państwa członkowskie UE do poparcia sprawozdania i do podjęcia odpowiednich działań następczych stosownie do wcześniejszych stanowisk Parlamentu Europejskiego w tej sprawie, zwłaszcza rezolucji z dnia 19 lutego 2009 r.⁽¹⁾ i z dnia 14 lutego 2007 r.⁽²⁾ w sprawie rzekomego wykorzystania krajów europejskich przez CIA do transportu i nielegalnego przetrzymywania więźniów;

18. wzywa UE do aktywnego udziału w nadchodzących sesjach grupy roboczej ds. powszechnego okresowego przeglądu praw człowieka w celu zapewnienia uczciwości procedur oraz wyniku w postaci poparcia dla procedur specjalnych ONZ oraz konkluzji i zaleceń organów traktatowych, a także działań zgodnych z tymi procedurami, konkluzjami i zaleceniami, m.in. w formie pomocy technicznej niezbędnej do ich pełnego wdrożenia;

19. wzywa wysoką przedstawiciel Unii ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz państwa członkowskie, by wypracowały zdecydowane wspólne stanowisko UE w sprawie działań, jakie należy podjąć w reakcji na sprawozdanie misji informacyjnej ds. konfliktu w Strefie Gazy i w południowym Izraelu, publicznie żądając wdrożenia zawartych w nim zaleceń i pociągnięcia do odpowiedzialności wszystkich osób winnych naruszania prawa międzynarodowego, w tym domniemanych zbrodni wojennych, i wzywając obie strony do przeprowadzania dochodzeń spełniających międzynarodowe standardy niezależności, bezstronności, przejrzystości, terminowości i skuteczności, zgodnie z rezolucją A/64/L.11 Zgromadzenia Ogólnego ONZ; podkreśla, że poszanowanie międzynarodowych przepisów dotyczących praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarnego przez wszystkie strony i w każdej sytuacji jest istotnym warunkiem wstępnym osiągnięcia sprawiedliwego i trwałego pokoju na Bliskim Wschodzie;

20. wzywa wysoką przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz państwa członkowskie do aktywnego monitorowania przestrzegania zaleceń zawartych w raporcie J. R. Goldstone'a za pośrednictwem konsultacji z delegacjami zewnętrznymi UE i lokalnymi organizacjami pozarządowymi; wzywa do włączania zaleceń i związanych z nimi uwag do rozmów prowadzonych przez UE z obiema stronami konfliktu, a także do stanowisk zajmowanych przez UE na forach wielostronnych;

21. podkreśla, że choć przegląd funkcjonowania UNHRC nie jest kwestią, która zostanie bezpośrednio poruszona na trzynastej sesji UNHRC, musi być prowadzony w sposób przejrzysty i wyczerpujący przy zaangażowaniu organizacji pozarządowych, społeczeństwa obywatelskiego i wszystkich innych istotnych zainteresowanych podmiotów;

22. podkreśla, że przegląd funkcjonowania UNHRC nie powinien uniemożliwić temu organowi kontynuowania znaczących prac dotyczących naruszeń praw człowieka;

23. w perspektywie nadchodzącego pierwszego posiedzenia grupy roboczej ds. przeglądu funkcjonowania UNHRC powołanej na mocy rezolucji A/HRC/12/L.28 wzywa państwa członkowskie UE do wydania wspólnego stanowiska w tej sprawie, a także do opracowania skutecznej i aktywnej strategii negocjacyjnej; podkreśla znaczenie wspólnego stanowiska UE w sprawie procesu przeglądu funkcjonowania UNHRC i wzywa państwa członkowskie UE do przestrzegania wspólnie uzgodnionych „dozwolonych granic”;

24. zwraca się do Komisji Spraw Zagranicznych PE o wydanie zaleceń dla Rady, aby zapewnić terminowy wkład w opracowanie stanowiska UE w sprawie nadchodzącego przeglądu;

25. uznając potrzebę bardziej kompleksowej debaty, wyraża opinię, że przegląd powinien umożliwić zachowanie niezależność Biura Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka (OHCHR) oraz zabezpieczyć i w miarę możliwości wzmocnić procedury specjalne, a także zagwarantować UNHRC możliwość reagowania na konkretne przypadki naruszania praw człowieka poprzez rezolucje dotyczące danych państw i mandaty krajowe; podkreśla znaczenie niepodzielności praw człowieka, zarówno praw społecznych, gospodarczych i kulturowych, jak i praw cywilnych i politycznych; przyznaje, że prowadzone są dyskusje na temat sposobów umocnienia UNHRC bez wszczynania działań w ramach pakietu tworzenia instytucji;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P6_TA(2009)0073.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P6_TA(2007)0032.

Czwartek, 25 lutego 2010 r.

Wkład UE

26. uznaje czynne zaangażowanie UE i jej państw członkowskich w prace UNHRC, wyraża uznanie dla Belgii w związku z jej dotychczasowym owocnym przewodnictwem UNHRC i z zadowoleniem przyjmuje priorytety prezydencji hiszpańskiej w dziedzinie praw człowieka;

27. wzywa Radę i Komisję do dalszych wysiłków na rzecz propagowania powszechnej ratyfikacji statutu rzymskiego i krajowych przepisów wykonawczych, zgodnie ze wspólnym stanowiskiem Rady 2003/444/WPZiB z dnia 16 czerwca 2003 r. w sprawie Międzynarodowego Trybunału Karnego⁽¹⁾ i z planem działania z 2004 r. powstałym na bazie tego stanowiska; uznaje Umowę o współpracy i pomocy zawartą między UE a MTK i na tej podstawie wzywa Unię Europejską i jej państwa członkowskie do pełnej współpracy z Trybunałem i zapewnienia mu niezbędnego wsparcia; zauważa, że pierwsza konferencja przeglądowa statutu rzymskiego odbędzie się w Kampali w Ugandzie w dniach od 31 maja do 11 czerwca 2010 r. i będzie kluczowym krokiem ku dalszemu rozwojowi Trybunału;

28. uważa, że nowa struktura instytucjonalna UE daje możliwość zwiększenia spójności, rozpoznawalności i wiarygodności działań UE w UNHRC; wzywa wysoką przedstawiciel/ wiceprzewodniczącą Komisji do zagwarantowania, że podjęte zostaną praktyczne działania na rzecz wdrożenia traktatu lizbońskiego w celu uniknięcia zbyt długiego okresu przejściowego, który podważyłby wiarygodność i skuteczność Unii, a także do zagwarantowania, że nowe regulacje zwiększą możliwości UE w zakresie niesienia pomocy potrzebującym w różnych regionach świata i do współpracy z krajami z innych bloków w ramach wspólnych inicjatyw;

29. upoważnia swoją delegację do uczestnictwa w trzynastej sesji UNHRC w celu wyrażenia obaw zawartych w niniejszej rezolucji; wzywa delegację do sporządzenia sprawozdania ze swojej wizyty dla Podkomisji Praw Człowieka oraz uznaje za właściwe dalsze wysyłanie delegacji Parlamentu Europejskiego na istotne sesje UNHRC;

*

* *

30. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wysokiej przedstawiciel/ wiceprzewodniczącej Komisji, rządów i parlamentom państw członkowskich, Radzie Bezpieczeństwa ONZ, sekretarzowi generalnemu ONZ, przewodniczącemu 64. Zgromadzenia Ogólnego ONZ, przewodniczącemu Rady Praw Człowieka ONZ, Wysokiemu Komisarzowi Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka oraz ustanowionej przez Komisję Spraw Zagranicznych grupie roboczej UE-ONZ.

(1) http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cmsUpload/l_15020030618en00670069.pdf